

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

8DE ÅRG.

DEN 22 SEPTEMBER 1907.

N^Ö 51

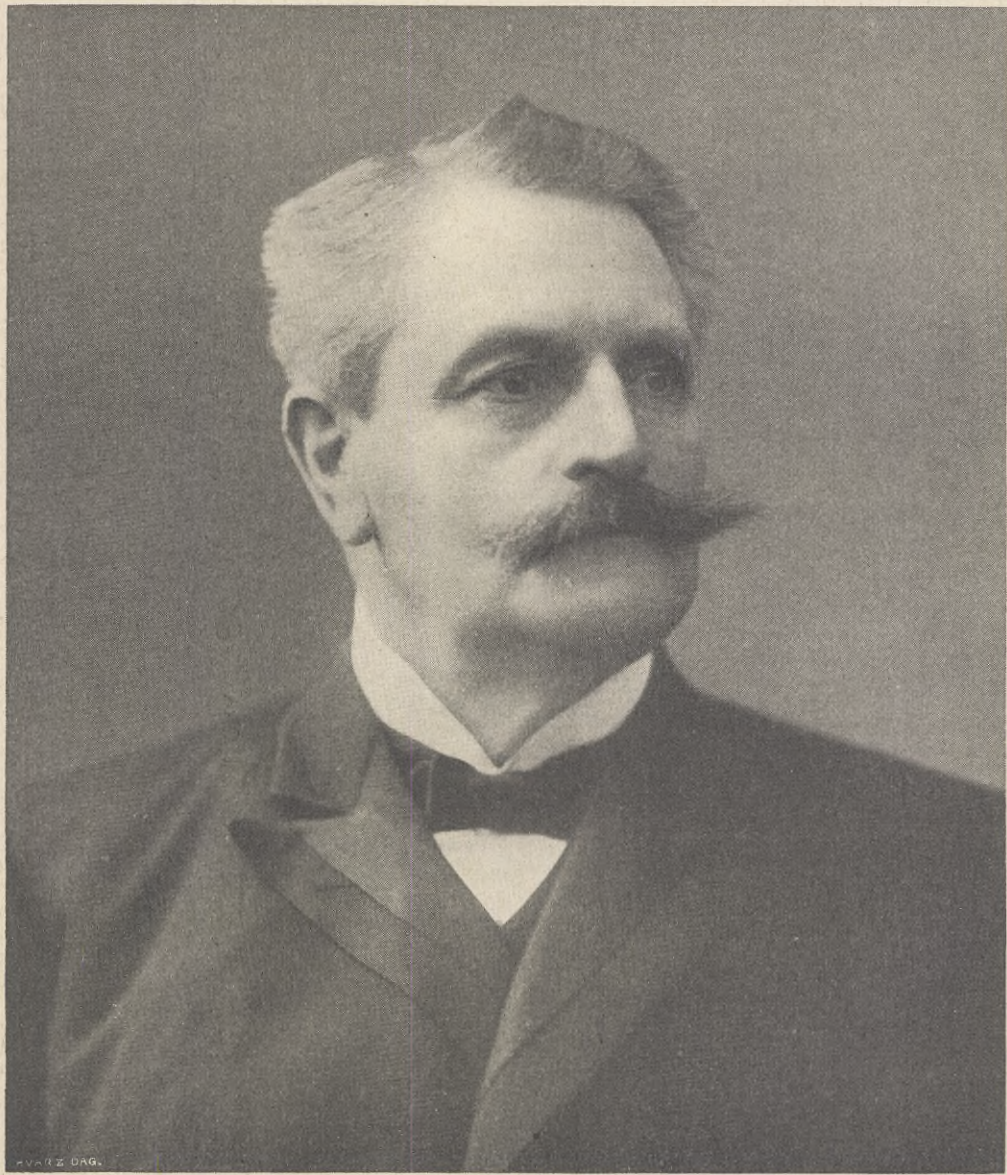

Foto. Jonason, Göteborg.

Kittché · Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stilm—Gbg

GUSTAF LAGERBRING.
FRIHERRE. LANDSHÖFDING I GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN.

GUSTAF LAGERBRING.

För landshöfdingen i Göteborgs och Bohus län, frih. Gustaf Lagerbring, medför innevarande år särskilda bemärkelsedagar. Den 9 oktober når han i ålder det betydelsefulla sextioåret. Den 2 november kan han fira sitt tiårsjubileum som landshöfding. Och den 19 november ha likaledes tio år förlutit, sedan han mottog den ställning inom Göteborgs Högskolas styrelse, som till gagnet om också icke till namnet motsvarar, att icke säga öfverträffar det prokansleriat, hvilket för statsuniversitetet utöfvas af de främsta eklelesiastika värdighetsinnehafvarne på platsen. Vid de fästligheter, hvarmed Göteborgs högskola firar sin flyttning till sitt nya ståtliga hem i Vasaparken, tillkommer honom i denna hans egenskap, som ordförande i Högskolans styrelse, ett ledande rum.

Frih. *Gustaf Otto Robert Lagerbring* är född i Järlåsa i Uppland den 9 oktober 1847 och son till öfversten frih. Carl Gustaf Lagerbring och hans från Finland bördiga maka, född von Kræmer. Efter i Uppsala aflagd studentexamen ägnade han sig åt militärtjänsten, blef underlöjtnant vid Upplands regemente 1866, avancerade till löjtnant 1873 och utnämndes till kapten därsammastädes 1885, från hvilken befattning han tog afsked 1889. Anledningen härtill var att han under tiden ägnat sitt lif åt försäkringsverksamheten. Redan 1884 hade han blifvit verkställande direktör i lifförsäkringsaktiebolaget Viktoria, en befattning, som han skötte så väl, att då det stora försäkringsbolaget Skandia efter katastrofen 1887 såg sig om efter en ledare, man enhälligt kastade sina blickar på frih. Lagerbring och lyckades vinna honom som chef. Denna plats innehade han fortfarande, då han den 2 nov. 1897 utnämndes till greve Snoilskys efterträdare som landshöfding i Göteborgs och Bohus län.

Utnämningen hörde till de första bland de sedan icke så ovanliga Boströmska "öfverraskningarna" och mottogs icke öfverallt med de blidaste känslor. Huru mycket man än gissat, skref byråkratien dåvarande ledande organ — "men så långt som till brandförsäkringsaktiebolaget Skandia kom man ändock icke". Det var något ditills ohördt, att för en landshöfdings representativa ställning valdes en man, som hufvudsakligen förtjänat sina sporrar i det praktiska affärlifvets tjänst. På andra håll var man framsyntare. Man förstod här, att excellensen till Östanå icke i främsta rummet träffat sitt val med hänsyn till den utnämndes allmänt bekanta ljusa och glada lynne och dettas lämplighet till "lättnad af det något solida samhällshumöret på västkusten", som en tidning uttryckte sig, utan med hänsyn därtill, att, såsom en annan erinrade, "landshöfdingen i det rika Göteborg har det magra Bohuslän till sin egentliga verkningskrets" och att landshöfdingestitutionen "förutsätter, att de tämligen stort anlagda formerna utfyllas af verkliga personligheter".

I sin ämbetsverksamhet har landshöfding Lagerbring sedan dess i rikt mått fått tillfälle visa, att han just är en sådan verklig personlighet, hvilken med framstående inre egenskaper och icke ringa pondus i det yttre framträdandet — han är som bekant särskildt en framstående vältalare — förenar en rikedom på initiativ och praktiska uppslag, hvartill man hos blott få af hans ämbetsbröder finner maken. Och om det numera knappast kan sägas, att han har sin hufvudsakliga verkningskrets förlagd till det *magra* Bohuslän, beror det väsentligen därpå, att detta län icke minst just genom hans åtgöranden numera ryckt upp bland vårt lands mera välmående provinser.

Att i detalj redogöra för, hvad landshöfding Lagerbring utträtt för sitt län, skulle föra vida utöfver det utrymme, som här står till buds. Här må blott framhållas, att han i kanske högre grad än någon af sina företrädare varit *den bohuslänska fiskarebefolkningens landshöfding*. På kanonbåten "Svensksund" har han oförtröttadt företagit den ena resan längs

kusten efter den andra för att lära känna dess önskingar och behof. Förnämligast genom hans kraftiga medverkan har den fått den hus- och hemfråga löst, som för densamma följer sig under de bohuslänska fisklägenas nu förvärfvade friköpningsrätt från Kungl. och Hvitfeldtska stipendieinrättningen. På hans initiativ bragtes den första allmänna nordiska fiskeriställningen i Marstrand till stånd, hvilken gjort epok i det bohuslänska fiskets historia genom det allmänna införande af motorkraft på fiskefartygen, hvartill densamma gaf den afgörande impulsen. Och genom hans inflytande är det i främsta rummet, som riksdagen förmått ställa statsmedel till förfogande för låneunderstöd åt de bohuslänska fiskarna för anskaffande af moderna fartyg och redskap i den frikostiga utsträckning, som fallet varit. Härtill komma de förtjänster han inlagt om kommunikationsväsendets utveckling, förtjänster, hvilka skola kunna till fullo uppskattas, först sedan det system af bibanor anknutits till den af staten byggda längdbanan, på hvars ävägbringande han just för närvarande med kraft arbetar, och hvilket först skall sätta de bohuslänska fisklägena i den snabba och bekväma samfärdsel med det öfriga landet, som tillåter det fulla ekonomiska utnyttjandet af fiskfångsterna.

Man kan bilda sig en föreställning om, hvad redan nu från det allmännas sida vidtagna åtgärder betydtt för länets fiskarbefolkning, när man erfar, att de fiskeriidkande samhällena i tre af länets gögderier (Göteborgs, Orousts och Tjörns samt Sunnervikens) på fyra år sett sin taxerade, enligt bevillningsförordningen beskattningsbara inkomst stegrad från 700,000 kr. år 1903 till 1,925,000 kr. innevarande år eller icke långt ifrån tredubblad.

Med den utpräglade och lifaktiga själfstyrelse, som utmärker Göteborgs stads kommunallif, har landshöfding Lagerbrings verksamhet härinom gifvetvis kommit att mindre framträda. Här är det framför allt för de kulturella uppgifterna hans kraft tagits i anspråk. Så som nämndt för Göteborgs högskola, så för museum, så för den Chalmerska läroanstalten. I Vetenskaps- och Vitterhetssamhället är han sedan 1898 ledamot.

I riksdagen hade frih. Lagerbring redan 1894—96 haft säte som representant i Andra kammaren för Östermalmskretsen i Stockholm. 1899 invaldes han af Göteborgs och Bohus läns landsting i den Första och har här med kraft företrätt sitt läns och särskildt dess hufvudnäringens intressen. Hans egenskap af frihandelsvän och i allmänna politiska frågor moderat har visserligen på grund af i kammaren rådande partiförhållanden lagt hinder i vägen för hans krafts tillbörliga användning i riksdagsarbetet. För särskilda ärendens utskottsbehandling har han emellertid tagits i anspråk; i 1905 års viktiga brännvins- och ölförsäljningsutskott var han sålunda ordförande. I debatterna har han vid mer än ett tillfälle gjort vägande inlägg, och länge skall man särskildt minnas det värtaliga yttrande, hvarmed han afslöt Första kammarens rösträttsdebatt vid årets riksdag och hvari han framhöll att "den stolta farkost, på hvars vimpel man läser namnet *Riksdagens Första kammare*", nu tycktes "vara tillämnad ödet att blifva borrad i sank af sin egen besättning". "Till det dædet", yttrade han, "vare sig förslaget framställes af någon af de egna besättningsmännen eller af främmande fribytare, kan jag aldrig lämna min hand och min medverkan". För sin del anslöt sig frih. Lagerbring som känt till den liberala vänsterns förslag i rösträttsfrågan.

Som bekant mottog landshöfding Lagerbring 1902 det hedrande uppdraget att vara landets blifvande tronföljares guvernör under dennes vistelse i Uppsala för studier vid därvarande universitet.

Sedan 1881 är landshöfding Lagerbring gift med Hedvig Nisbeth, dotter till kammarherre C. G. Nisbeth och hans maka, född von Post.

S. Hn.

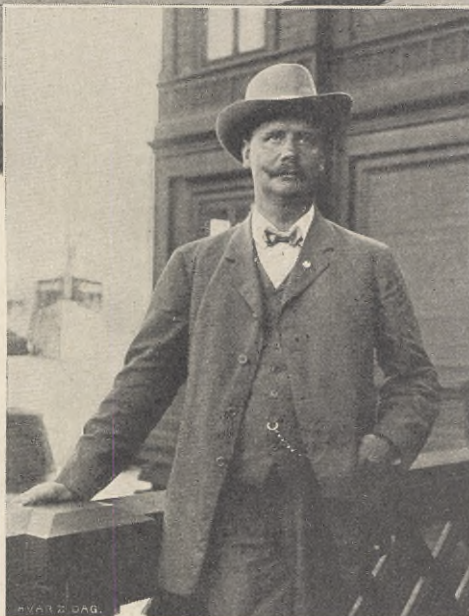
H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF
SKOLUNGDOMENS SKYTTE-
DAG: Prisutdelningen i Idrottsparken i Stockholm.

Från alla hufvudstadens skolor, där vapenöfningar idkas, och likaså från många af landsortens, kommo den 12 sept. deras unga skyttar samman för att täfla i skjutskicklighet. Det var en verkligt krigisk anblick de hurtiga ynglingarna erbjödo där de i långa kolonner marscherade genom Stockholms stad på vägen till och från täflingsplatsen, Kaknäs.

På middagen var den högtidliga avslutningen och prisutdelningen i Idrottsparken, där stora skaror af skådelystna fylkat sig.

*

En dansk och en svensk tidning kommo nyligen öfverens om att sända hvar sin representant till en simtäflan Helsingör—Helsingborg. Danskarne togo sin främste långsträcksimmare, den kraf-

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF. K. E. HALLBERG, segrare i simtäflingen Helsingör—Helsingborg.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Kliché: Bengt Silfverparre.

tige och vältränade Einar Sörensen, som flere gånger förut företagit lyckade simturer öfver sundet. Svenskarnes representant var kontorschefen K. E. Hallberg, som blef obestridd segrare på 7 minuter 18²/₅ sek. kortare tid än dansken; H. använde inalles 1 t. 49 m. 30 s.

*

En svår eldsvåda öfvergick häromdagen på Gäddvikens stränder vid Stockholm norska barken "Carnegie". Fartyget, som i fjorton dagars tid legat och lossat sin petroleumlast, råkade nämligen af ännu outredd anledning i brand; det stora

järnfartyget stod i ett dygn i eld och lågor och erbjödo en lika hemsk som vacker anblick.

Flere af besättningen skadades svårt.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF. VRAKET AF BARKEN »CARNEGIE» morgonen efter branden vid Gäddviken.

PRINS VILHELM HOS SVENSKARNE I AMERIKA.

(SE BILDER I FÖREGÅENDE HÄFTEN.)

PRINSENS AFFÄRD FRÅN
CITY HALL.

Det har varit ett kungligt mottagande som bestått prins Vilhelm alltifrån hans landstigande på amerikansk jord, och det från såväl landsmännens som amerikanarnes sida.

Prinsen medhann visiter i en hel del amerikanska städer — förutom Jamestown har han varit i Newyork, Newport, Boston, Worcester, Providence och Chicago.

I Worcester, där prinsen var den 26 aug., och där-

PRINS VILHELM OCH GUVERNÖR GUILD.

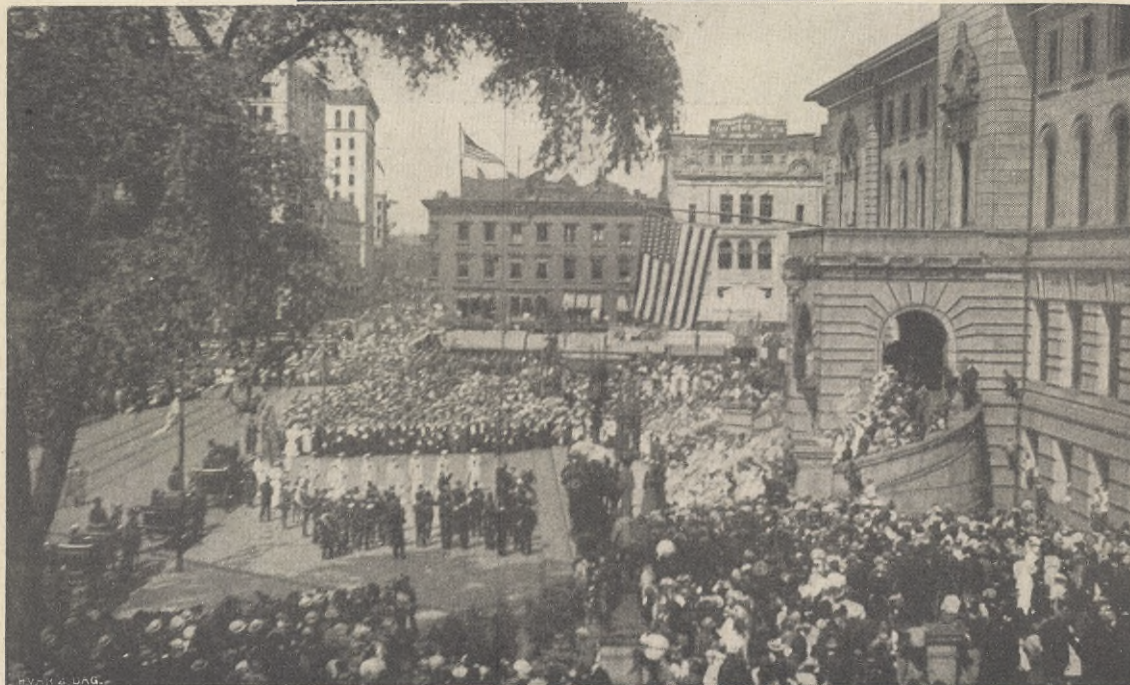
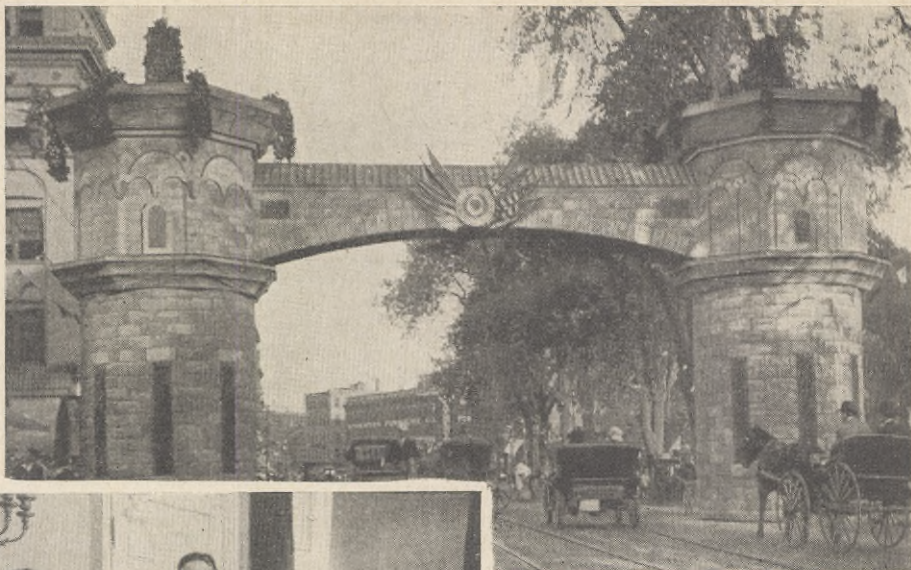

Foto. Ask, Worcester.

PRINSEN ANLÄNDER TILL CITY HALL och välkomnas af 75,000 personer, däraf 20,000 i Worcester bosatta svenskar.

Kliché: Kem. A.-B. Benöt Silfverparre Sthlm—Gbg

från vi erhållit en del här återgifna vältagna bilder, uppvaktades H. K. H. redan vid sin ankomst af flere tusental personer, däribland många svenskar, och under sin vistelse där firades han lika storartadt som hjärtligt af i synnerhet landsmännen, hvilka lade en oförställd glädje i dagen öfver att få se en fursteson från det gamla alltjämt så kära hemlandet.

ÄREPOFT FÖR PRINSEN UPPREST AF SVENSKAR.

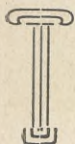
Vi namnteckna stående å trappan fr. höger: Hofstallmästare Tamm, ryttm. Grill, brukspat. Ekman, öfverste Vennerberg, Kronprinsen, fr. Ekman, baron Banér, baron Fleming, greve Tage Thott, greve Robert Douglas och till v. om honom kapt. E. Lindgren. På nedersta trappstegen fr. höger: brukspat. Ekelund, disp. Huldt, kapt. Malmberg o. skogsförv. Karsberg. Nederst greve C. Lewenhaupt o. fr.: Ekman

KOMMENDÖRKAPTEN LINDBERG (1) OCH T. F. KONSUL CLARHOLM (2) UPPVAKTA T. F. MAYORN I NEWYORK ELIAS GORDMAN (3). •

Under sina älgjakter på aktiebolaget Finspongs styckebruks skogar bodde kronprinsen den 5 sept. på Finspong och den 6—8 hos bolagets disponent brukspatron Axel Ekman på Mo gård. H. 8. D. är i tillfälle vi sa en foto tagen af jakt-sällskapet samladt på Mo gård.

KRONPRINSEN MED JAKTSÄLLSKAP Å MO GÅRD.

Efter fotografi.

SVENSKA FISKEBÅTAR

Kanonbåten "Skagul" har varit ute som Nordsjöfiskarnes postbärare, hälsad med tacksam glädje af de duktige männen, som härigenom fått ett oväntadt och kärkommet tillfälle att meddela sig med sina på nyheter oroligt väntande hemmavaran- de. Den 6 sept. på f. m. lyfte "Skagul" — under kapten Lagercrantz' befäl — ankar och begaf sig ut på den hittills väl enda expeditionen i detta syfte, och den 8 på morgonen, en söndag, anträffades i Doggersbanks gränsvatten den första svenska fiskekuttern — "President" från Helleviksstrand. Och sedan var det många båtar vid Doggersbank, man lyckades sätta sig i förbindelse med — inalles

Efter fotografi.

FISKARE FÅ SIN POST AF »SKAGULS» CHEF, KAPTEN LAGERCRANTZ.

Klubb: Bengt Sjöfjärre.

VÅRA NORDSJÖFISKARE.

VID DOGGERSBANK.

ett 50-tal —, ehuru "Skagul" ej hade tillstånd att stanna där mer än två dagar.

Det blef nu vid hvarje möte att se till, om det fanns några bref till de öfver "Skaguls" blotta närvaro förtjusta fiskarne; i hvarje fall fingo de några färska tidningar och så fingo alla som det lyste ombord å "Skagul" skriva bref hem. — En annan gång, när expeditionen är väntad, och dessutom har tillstånd att stanna åtminstone 8 dagar, så att hela Doggersbank hinner genomsökas, kommer det säkert att blifva ännu mycket mera post att hämta och lämna.

Fisket hade icke varit öfver sig godt — minst de senaste 14 dagarne; vädret hela tiden ganska svårt. Ungefär 12,000 tunnor torde hela den svenska fiskeflottiljens fångst ha belöpt sig till vid tiden för "Skaguls" besök. Men ännu skall väl mycket tagas in.

FISKARE SKRIFVANDE HEM OMBORD Å SKAGUL.

Foto. Skarpmoen, Kristiania

EDVARD GRIEG BISATTES DEN 9 SEPT. I BERGEN under stort deltagande från såväl landsmännens som utlänningars sida.

Illustr. Kem. A.-B. Densgt Skjerveparre Ståm—Gbg.

GÖTEBORGS NYA HÖGSKOLEBYGGNAD.

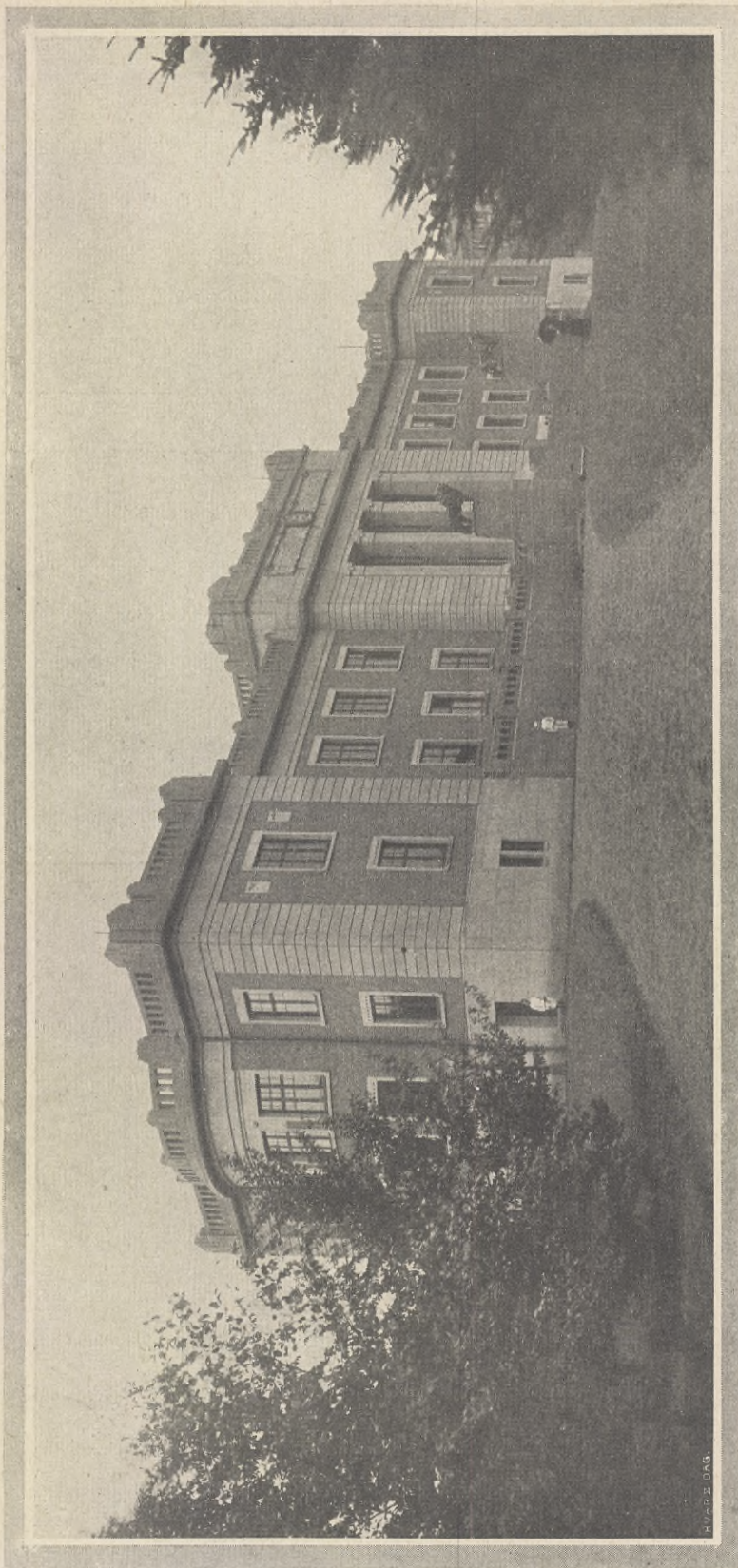

Foto. HVAR 8 DAG.

Det är nu snart 20 år sedan beslut fattades af Göteborgs stadfullmäktige om upprättandet af en högskoleinstitution. Det blef ingen fri akademi eller handelshögskola, som mången hade önskat — det blef uteslutande en högre lärdomsanstalt.

Tack vare särskildt konsul Ekman's ingripande och pekuniära understöd kunde högskolans verksamhet begynda redan i maj 1891, om öck i små dimensioner. Någon egen lokal disponerade Högskolan emeller tid ej, utan var densamma inrymd i t. d. *Realgymnasiet eller Schillerska skolan* — hörnet af Nya och Gamla alléen — som allt intill nu eller i sexton år fått fungera som Högskolans enda hem. Men det blef med åren ett allt mer otillfredsställande sådant — den gamla ej alltför solida eller modärnt inredda byggnadens brister börja träda allt tydligare i dagen, och trångboddhet var därvid icke den minsta olägenheten.

Nu trädde ännu en gång konsul Ekman hjälpare emellan med ett löfte om en gåfva på intill 450,000 kr. att efter behof ställas till högskolestyrelsens förfogande, i och för en ny universitetsbyggnads uppförande, med villkor att fri tomt beviljades af stadfullmäktige. Så blef öck fallet, och i *Vasaparkens* norra del blef till sist beslutadt att tomt skulle upplåtas. Utlyst pristållan om ritningsförslag gaf till resultat, att arkitekterna *E. Hahrns* och *E. Torulfs* gemensamma förslag befordrades med lista pris. Detta var den 15 aug. 1902. Detaljerad kostnadsberäkning för realiserandet af de prisbelönda förslagen utfördes af arkitekten L. Enders och

INVIGDES DEN 18 SEPTEMBER 1907.

slutade på en summa af 450,000 kr. för det af hrr Hahr och Thorulf uppgjorda ritningsförslaget. Sedan detta undergått nödiga omarbetningar och förändringar — de sluttiga verkställde af herr Thorulf — beslöts den 23 augusti 1901 af styrelsen att i hufvudsaklig överensstämmelse därmed låta uppföra den nya högskolebyggnaden på förtt nämnd plats. Dessförinnan hade konsul Ekman förklaradt sig villig att ställa till disposition ytterligare 100,000 kr., som betunnis erforderliga för byggnadsplanens realiserande.

Den 16 december 1901 grundlades den nya högskolan, som nu står i fullfärdigt skick. Den imponanta byggnaden består af en bottenvåning med tvänne öfvervåningar. Längden är 66.3 meter och bredden af flyglarna 15.4 m., med en utbyggnad å 29.9 m. Bottenvåningen är uppförd i grå bohusslänsk granit och de öfriga två våningarna i tegel, med rödbrunt fasadtegel och granitintättningar.

Fasaden domineras helt af den mäktiga huvudentrén, som å ömse sidor har tvänne å granitpiederstolar hvilande bronstejon i naturlig storlek. Å öfversta trappsteget uppbära fyra väldiga, i ett stycke huggna fyrkantiga granitpelare det utomordentligt dekorativa öfverstycket framställande Göteborgs vapen. Invigningen af den göteborgska högskolans ståtliga hem ägde rum den 18 och 19 dennes. I nästa nummer skola vi med anledning där af återge en del bilder från högskolans inre liksom från invigningshögtidigheterna.

Kloster, Ern. A.-B. *Beauf. Sjötempare Sölm.-Öf.*

BARNENS DAG I GÖTEBORG

Foto. HVAR 8 DAG.

BARNENS DAG I GÖTEBORG: Det stora fästtåget.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sthlm.—Gbg.

Bland de till ett 80-tal uppgående vagnarna i tåget ha vi valt ut några af de mest gouterade. Om resultatet af den verkliga storslaget anlagda och genomförda fästen kunna vi icke vid prössläggningen bestämdt yttra oss men antages att ett nettobelopp af omkr. 100,000 kronor föreligger.

Framste anordnaren var nu som städse kammarherre Carl Lagerberg, som dock hade att stödja sig på en trogen och fast stab af vana medhjälpare. Offervilligheten har

allmänt varit utomordentligt stor; skall dock någon särskildt framhållas är det tvifvelsutan källarmästaren Möller som ställde hela sitt stora etablissement,

Foto. HVAR 8 DAG.

BLOMSTERSTÄNDET Å LORENSBERG.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

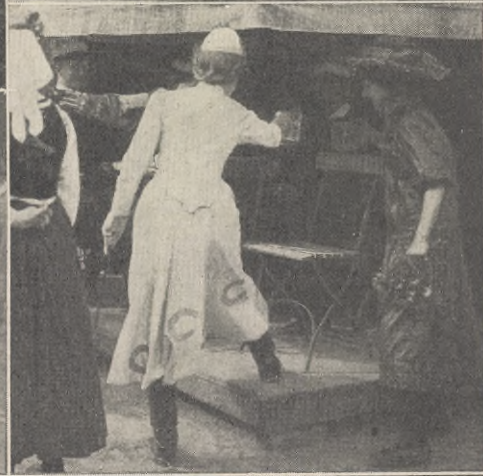
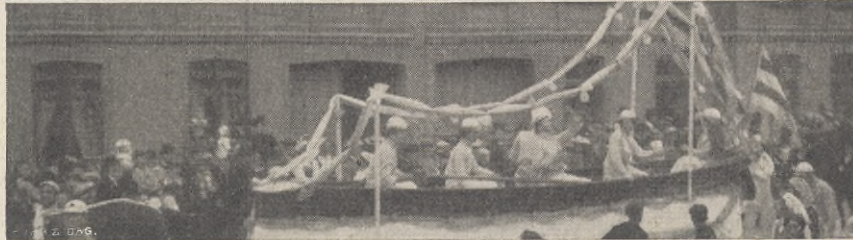

Foto. HVAR 8 DAG.

2. EGNÄHEM .4. LAPPLAND.

Lorensberg, till fritt förfo-
gande i tvänne vackra
höstdagar.

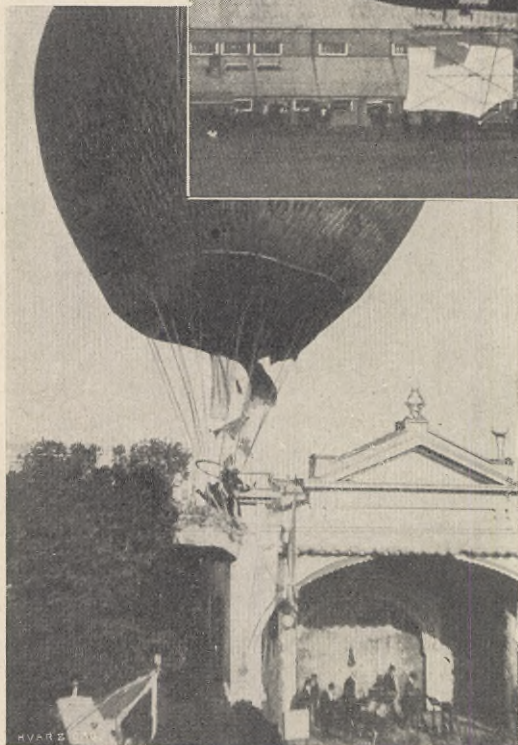
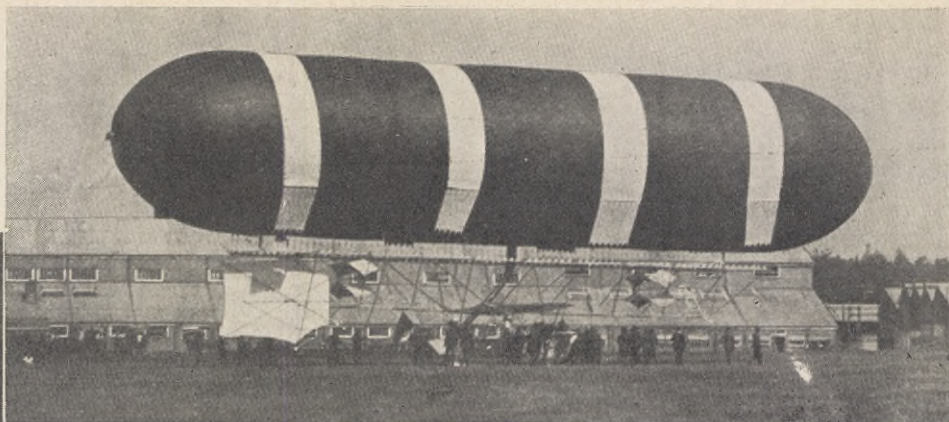
På Lorensberg var de
båda dagarnes kvällar och
eftermiddagar stor basar
anordnad — en "natt i

1. HVAR 8 DAG OCH VARIA. — — 3. FISKE. — 5. JAKT MED BÖSSA. 6. RODDARE.

midstens rike"
hade fästarran-
göerna velat ha
det till. Och
det var verkli-
gen icke så få
som ökade den
färgglädje, na-
tional- och alla
andra brokiga
dräkter åstad-
kommo, genom
att skrudat sig i
rätt trovärdiga
kineskostymer.

Det nyaste militärluftskeppet. Tysklands och Frankrikes militära styrbara luftskepp ha den senaste tiden varit hufvudkonkurrenterna i

DET FÖRSTA ENGELSKA MILITÄRA LUFTSKEPPET som i dessa dagar företagit en delvis lyckad uppstigning.

fråga om världens intresse för de militära styrbara luftskeppen. På det yttersta af dessa dagar erfar man att ej heller England varit överksam på detta område, fast arbetet där bedrivits i största tysthet — och det i flere års tid.

Konstruktörer af det engelska krigsluftskeppet äro öfverste Capper och amerikan. Cody, som i tvenne år i största hemlighet ute vid Aldershot varit sysselsatta med sin ballongs förbättrande. Luftskeppet är cigarrformigt, c:a 25 m. långt och hållande 10 m. i genomskärning. Ballongtyget lär utgöras af guldslagartyg; korgen är af aluminium, med motorn i fören. Öfver korgen äro 6 aeroplaner. Gasförlusten ersättes ständigt af maskinen. I öfrigt äro alla detaljer så mycket som möjligt hemlighållna. Proffärder företogs den 10 sept. i Farnborough och förklarar af engelsmännen som ätm. delvis lyckade.

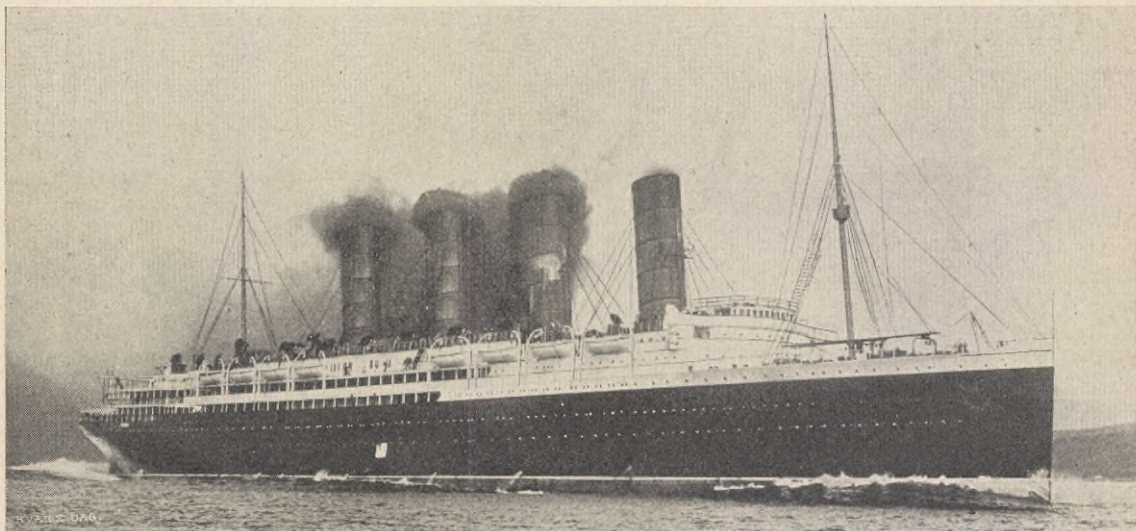
*

En ballonguppstigning var tillämnad att inleda BARNES dags-fästligheterna i Göteborg. Mycket folk hade samlats ute vid Lorensberg, där uppstigningen skulle ske. Emellertid bar det ej bättre till än att ballongen vid uppgåendet af en vindstöt kastades mot musikpaviljongens tak och söndertrasades. Ballongens ägare var den bekante luftseglaren kapten Cetti, men vid missödet i fråga voro de ombordvarande fyra alla amatörer.

Amatörfoto.

Kliché: Bengt Sjöfverparv.

DEN FÖROLYCKADE BALLONGUPPSTIGNINGEN ä Lorensberg i Göteborg.

Efter fotograf.

ETT VÄRLDSREKORD: OCEANENS SNABBASTE ÄNGARE.

Kliché: Bengt Sjöfverparv

Lusitania, Cunardbolagets nybyggda jättepassagerarångare, har gått öfver oceanen — med en medelshastighet af 23,01 knop — på 5 dagar och 2 timmar från Queenstown till Sandy Hook. Den snabba öfverfarten som kan betecknas som en seger lika mycket för England som för turbinsystemet, har följts med utomordentligt intresse från både gamla och nya världen.

Nordiska Arbetareförsäkringsmän möttes i Köpenhamn 5—7 september 1907. På inbjudan af det danska "Arbejderforsikringsrådet", hvilken institution bl. a. åligger att afgöra alla olycksfallsersättningsfrågor i Danmark enl. 1898 års ansvarighetslag, och hvars organisation således till en del sammanfaller med den svenska riksförsäkringsanstaltens åligganden, sammanträdde nyligen som ofvan nämndt i Köpenhamn representanter för de af staten upprättade arbetareförsäkringsinstitutioner i de nordiska länderna. Från Sverige mötte chefen för Riksförsäkringsanstalten, öfverdirektör John May, tj. f. byrådirektören F. von Krusenstjerna och anstaltens öfverläkare, prof.

Foto Elfelt, Kbhvn.

Hansen, konferensråd, Köpenhamn (1), Berg, inrikesminister, Köpenhamn (2), Bramsen, geheimeetatsråd, direktör, Köpenhamn (3), von Heidenstam, Sveriges chargé d'affaires i Köpenhamn (4), May, öfverdirektör, Stockholm (5), Krieger, departementschef i inrikesministeriet, Köpenhamn (6), Hennum, med. dr, Riksförs.-anst., Kristiania (7), von Krusenstjerna, byrådirektör, Stockholm (8), Quigstad, kontorschef, Kristiania (9), Ekholm, v. häradshöfding Helsingfors (10).

TYSKA LÄKARE PÅ

Tyska läkare i Stockholm. Öfver 200 tyska läkare gästade under den förlutna veckan vår hufvudstad i studiesyfte. De anlände till Stockholm tisdagen den 10 med Sassnitzeroutens magnifika ångare "Hertha" och togo under de närmast följande dagarna Stockholms sevärdheter i betraktande — framför allt dess sjukhus och Gymnastiska Centralinstitutet — hvarjämte flera förbrödningsfäster med de svenska kollegerna gingo af stapeln.

HTAR 8 DAGS fotograf i Sthm.

GRUPP AF DE TYSKA LÄKARNE

SÄKRINGSMÖTET I KÖPENHAMN.

Kitché: *Bengt Sjöfversparre.*

J. Åkerman; äfven deltog Sveriges chargé d'affaires i Köpenhamn von Heidenstam. Mötets förhandlingar afsågo dels läkarespörmål, dels frågor af försäkringsteknisk och rättslig art.

Under mötet diskuterade de olika ländernas deltagare de uppställda ämnena på ett sakrikt och ingående sätt liksom man ock sträfvade till ett gemensamt mål angående de olika frågornas behandling. Det var särdeles viktiga spörmål för den sociala arbetareförsäkringen i Norden som vid mötet afgjordes.

De svenska delegerade emottogos den 6 sept. i audiens af konungen af Danmark samt deltog samma afton i konungens och drottningens taffel å Charlottenlunds slott.

Slomann, professor, Köpenhamn (11), Topsøe, fil. dir., Köpenhamn (12), Trap, Köpenhamn (13), Sörensen, Aage, Köpenhamn (14), Sörensen, Th., arbetslöshetsinsp., Köpenhamn (15), Ström, dir., Kristiania (16), Huitfeldt, Norges chargé d'affaires i Köpenhamn (17), Tscherning, professor, Köpenhamn (18), Wimmer, reservläkare, Köpenhamn (19), Witttrup, sjukasseinsp., Köpenhamn (20), Åkerman, professor, Stockholm (21), Faber, mötets generalsekr., Köpenhamn (22), Vedel, Köpenhamn.

BESÖK I STOCKHOLM.

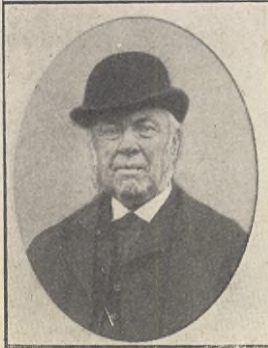

PÅ STOCKHOLMSBESÖK.

Kitché: *Bengt Sjöfversparre.*

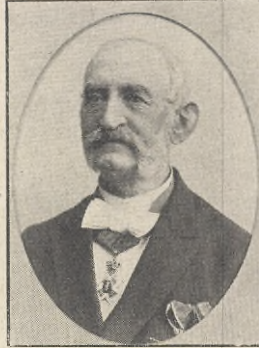

En byst af konsul Göran Hammar aftäcktes den 14 sept. i Halmstads Tivoli, för hvilken härliga parkanläggnings tillkomst och bevarande staden står i stor skuld till konsul H. Bysten är modellerad af den framstående porträttskulptören Sven Andersson.

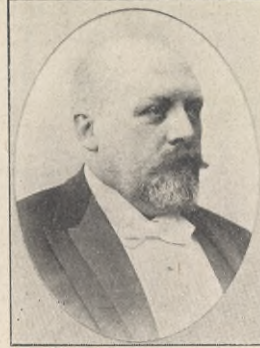
J. H. LOVEN.

Den 19 sept. fyllde f. presidenten Johan Henrik Lovén i Sthlm 80 år. Stud. 45, fil. dr. 51, jur. kand. 56. Doc. vid Ups. univ. 58, adj. led. i Sven. hofr. 60, assessor 66, exp. chef i försvarsdep. 69-74, konsult. statsråd 74-89, president i kammarrätten 89-92. Jur. hedersdr. 77, fil. jubeldr. 01. Se H. 8 D. IV : 6, VII : 53.

P. A. RIBBING.

80 år fyllde den 9 sept. öfverstelöjtn. Peder Arvid Ribbing, Underlöjtn. 47, öfv.-löjtn. 81. Mångårig ordf. i Sv. Mosskult-fören. och v. ordf. i Jönk. l. Hush.-sällsk. (inneh. dess guldmedalj). Led af Landtbr.-Akad. 99. Skött ländtegendomar i 56 år. Ordf. i komm.-stämma i 21 år.

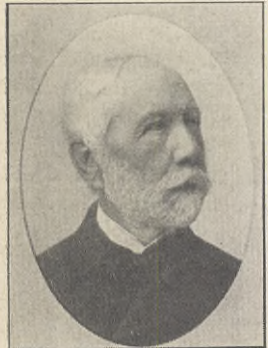

H. AXELSON.

Sveriges Allmänna Handelsförening hade nyligen årsmöte i Stockholm därvid ett betydelsefullt personalombyte ägde rum på en af föreningens främsta platser, i det ordföranden i förvaltningsutskottet direktör Henrik Axelsson afgick och ersattes med grosshandl. Viktor Ramstedt. I ett följande häfte torde vi återkomma med ett utförligare omnämnande af de bägge framstående personerna i fråga.

V. RAMSTEDT.

J. L. BAÄTH.

Häradshöfdingen Johan Ludvig Bääth i Stockholm fyllde d. 11 sept. 80 år. Stud. 43, hofrättsex. 47, auskultant i Göta hofrätt s. å., v. häradshöfd. 53, fiskal 63, notarie s. å., häradshöfding 64. Led. af kommittéer och kyrkomöten.

B. F. FÄGERSKIÖLD

Vice häradshöfdingen Bror Fredrik Fägerskiöld i Västerås fyller den 23 sept. 80 år. Stud. ex. 48, ex. till rättegångsverken 53. Auskultant i Skånska hofr. 53 och i Göta hofrätt 54. E. o. kanslist s. å., vice häradshöfd. 57. V. auditör 59. Rådsm., mag.-sekr., not. publ. i Köpang., mag.-sked 01.

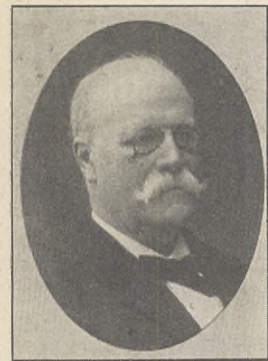
V. BALCK.

Öfverste Viktor Balck har utnämmts till föreståndare för Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm. Se utförligare täxt å nästa sida.

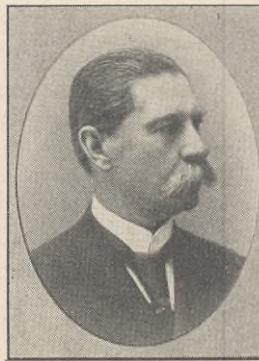
C. G. AHLBORN.

Till öfverste och chef för Karlskrona Kustart. reg. har utnämnts majoren vid Kustart Carl Gustaf Ahlborn. Född 57, stud. 78, officer 79, major 01. Led. af stadsfullm., v. ordf. i drätselkammaren samt led. af kyrko- och skolordf. i Vaxholm. Genomgick 72-75 Musik. akad.

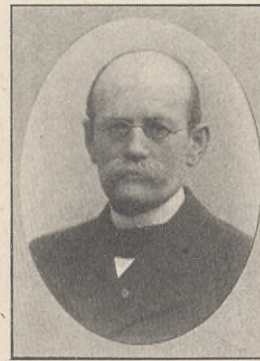
J. FLODMARK.

T. f. föreståndaren för Stockholm's stads arkiv Johan Flodmark fyllde den 9 sept. 70 år. Se utförligare täxt å nästa sida.

E. R. V. HEDENSTIERNA.

Borgmäst. Ernst Rudolf Vilhelm Hedenstierna i Sköfde fyller den 28 sept. 60 år. Stud.-ex. 68, ex. till rättegångsverk. 73, borgmästare i Sköfde 84. Led. af Riks A. K. 05. Landstingsman, v. ordf. i Centralstyr. för Skarab. Ensk. Bank. Led. af hushållningssällskap, förvaltningsutskott m. fl.

E. A. WIJKANDER.

Till ledamot af Riksdagens F. K. för Göteborgs stad har dess stadsfullmäktige valt sin ordförande, professorn vid Chalmerska institutet August Wijkander.

D. PETTERSSON.

Till led. af Riksd. A. K. för Lyssing och Göstring har valts landstingsmannen David Pettersson i Bjälbo. Född 66, stud.-ex. 86. Innehår ett flertal förtroendeuppdrag.

PORTRÄTTGALLERI

A. SVENSSON.

Landtbrukaren Anders Svensson å egendomen Lunnberg, Edum, Larf socken, fyllde d. 2 sept. 70 år. Led. af Riksd. A. K. 78—81 och 85—93. Led. af åtskilliga landsting, pröfv- och taxeringsnämnder. Ordf. i direktionen för väg- o. brobyggn.-företag m m. Led. af skolråd. Ordf. i kommunalstämma och nämnd.

F. DYBECK.

Skeppsredaren Fredrik Dybeck i Gälle fyllde den 4 sept. 65 år. Medlem af stadsfullm. sedan 86.

H. WETTERDAL.

Överläkaren vid Sabbatsbergs sjukhus Henrik Wetterdal fyllde den 1 sept. 50 år. Stud.-ex 76, med. lic. 87, med. dr. 94. Distriktsläkare i Stockholm 88, öfverläkare vid Sabbatsbergs sjukhus sedan 04. Led. af Hedvig Eleonora församlingsskolråd 93—04.

J. GYLLENSTIERNA.

Ryttmästaren vid Skånska husarregt. godståg Irl. Johan Gyllenstierna å Bjärsgård fyllde d. 14 sept. 50 år. Stud. 77, löjtn. 89, ryttmäst. 99. Ordf. i kommunalstämma, led. af hushållningssällsk. förvaltningsutskott, dir. i Skånska hypoteksföreningen, landst. ngsman. Led. af Riksd. F. K. m. m.

W. M. E. SCHULTZ. †

Rektorn vid Allmänna läroverket i Eksjö Wihl. Magnus Edvard Schultz afled den 3 sept. 83 år gammal. Stud. 41 fil. dr. 48. Prästvigd 57, rektor 57, afsked 96, jubeldoktor 98.

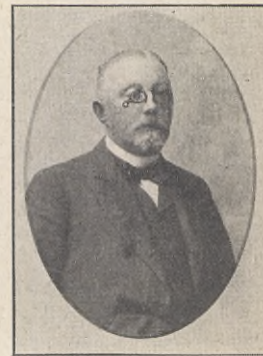
A. SWAN. †

Rådmannen i Lidköping August Swan afled därstädes den 7 sept. vid 72 års ålder. Mångårig led. af stadsfullmäktige (ordf. 96), af drätselkammare, brandstodscommitté, byggnadsnämnd (ordf.) m. m.

G. D. H. von VICKEN. †

Disponenten Georg David Henrik von Vicken i Gälle afled d. 6 sept. vid 60 års ålder. Stud. 67. Afgängsex. från Tekn. högskolan 70. Ingeniör vid Uddehoms A. B. bruksförvaltare vid Hagfors. 93 disp. för Gälle Verksstäder. Led. af stadsfullm. och medlem af drätselkammaren i Gälle.

W. SVALIN. †

F. d. protokollssekreteraren Wilhelm Svalin afled i Stockholm den 4 sept. 56 år gammal. Stud. 70, kanslist 84, protokollssekreterare i hofexpeditionen 85. Förordnad till registrator och arkivarie i Patentbyrån 86. Afsked från protokollssekreterarebefattningen 86.

JOHAN FLODMARK.

En inom våra teater- och litteraturintresserade kretsar mycket känd och värderad personlighet, t. f. föreståndaren för Stockholms stads arkiv Johan Flodmark, fyllde den 9 sept. 70 år.

Flodmark är född i Stockholm den 9 september 1837; blef 1863 student i Uppsala, där han samma år aflade kameralexamen.

Af Stockholms stads drätselnämnd — i hvilket verk F. 1880 blef ordinarie — erhöll han i början af 80-talet uppdrag att ordna nämndens på flera håll spridda arkiv, som sammanfördes i stadens hus på Riddarholmen. Sedermera ordnade han likaså polis-kammarens och uppboordsverkets arkiv och vidare den mängd arkivalier, som, tillsammans med drätselnämndens egna, skall bilda grundstommen till ett Stockholms stads arkiv. När detta 1906 kommit så långt, att man kunde börja att upplåta detsamma för den historiska och personhistoriska forskningen, blef Flodmark förordnad till dess föreståndare. Och sedan han tagit afsked ur drätselnämndens tjänst, kvarstår han ännu i denna befattning. Han har sålunda allt hittills varit i tillfälle att fullfölja det grundläggningensarbete, han så förtjänstfullt påbörjat. Bl. a. har F. tagit initiativet till ett företag, hvars framtida värde icke kan högt nog uppskattas, nämligen fotograferandet af det år efter år försvinnande "gamla Stockholm". Arbetet härmed har bedrivits med omsikt och tack vare stadsfullmäktiges frikostiga anslag, äfven med hödig skyndsamhet.

För några år sedan tog F. initiativet till bildande af jämväl ett Stockholms stadsbibliotek i samband med arkivet.

Flodmark har äfven varit med om bildandet af "Samfundet St Erik", där han ännu är intresserad deltagande.

För den egentliga tjänstemannabanan har Flodmark aldrig haft någon egentlig böjelse. Hans håg har legat åt annat håll, nämligen det litterära, och särskildt har han allt sedan sin ungdom lifligt intresserat sig för våra teatrar och teaterförhållanden, både de nuvarande och gångna tiders. Detta hans intresse tog sig under en följd af år uttryck i öfversättningar och bearbetningar för scenen af en del lustspel och operett-texter, däribland åtskilliga, som utgifvits af trycket och äfven varit mycket använda vid anordnandet af sällskapsspektakler i olika delar af landet. Äfven för Bellmansforskningen har han varit lifligt intresserad, och jämväl på detta område har han gjort värdefulla samlingar. En del af dessa har han tillgodogjort sig i ett par sakrika och betydande arbeten, "Bellmansmelodiernas ursprung" (Stockh. 1892) och "Bellmansrigurerna" (Stockh. 1895), båda utgifna i små upplagor och ej i bokhandeln.

NY CHEF FÖR GYMNAS-TISKA CENTRALINSTITUTET.

Till föreståndare för Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm har regeringen på direktionens enhälliga förslag efter professor Törngren utsett öfverste Victor Balck för en tid af två år. Öfverste Balck har under flere år varit verksam som öfverlärare vid institutet, hvarjämte han ju är känd i Europa som en af den svenska idrottens märkesmän. När han för två eller tre år tillbakå firade sitt femtioårsjubileum, var det också under ovanlig anslutning från landets sportintresserade kretsar.

HÖSTKRANSAR.

FÖR HVAR 8 DAG AF ADOLF NORDGREN.

Man ordade mycket inom och utom sockenkyrkan om hvem Thor egentligen var.

Det var särskildt vid söndagsgudstjänsten frågan dryftades.

Somliga sade att han hade varit präst och en begåfvad andans man. Redan under sin studietid hade han varit fastad vid en ung flicka — hennes hemort visste ingen — men sin kärlek till henne hade han aldrig fått besvarad. Och sedan dess hade han aldrig blifvit sig lik.

Han började undfly människorna, — sades det; smög sig efter gatorna tät in till husväggarna, och när han gick ut efter skymmingen, valde han alltid någon bakgata, där han kunde obemärkt passera utan att fångas af några kändas blickar. Var han ute eller inne — ständigt blef han densamme, en namnlös skugga, en ensam vandrare — en outransaklig bland människorna.

Men de voro icke många som trodde på det evangeliet. Någon präst hade Thor aldrig varit. De flesta visste att han en gång varit en ung firad skådespelare. Det förhöll sig verkligen så. Mer än en lagerkrans hade han skördat från scenen och de vackraste ord hade slötsats på honom. I tidningarna var hans namn idel beröm och i konstnärskretsar gällde han mycket.

Så hade han framlevat några få, snabbt flyende år i värligt solljus. Men vid sidan af denna sköna gloria af ära och lycka, som omgaf honom, hade han ändock varnat något ondt och förstörande, som lurade på honom i oafvislig omedelbarhet — därute i det okända och svarta . . .

Thors anseende som konstnär hade vuxit raskt men säkert. Hans första framgångar på scenen hade tillfört honom förhoppningens hela kraft, och i ett rastlöst utnyttjande af densamma, hade han vunnit illusion. Med ens hade han blifvit förvissad om sitt stora inflytande och med en viss tillförsikt hade han sökt tillvarata hvad han trott höra till sin uppgift i lifvet.

Men med hvarje år som gick tycktes Thor allt mer sjunka ner i sin egen inbundenhet. Som skådespelare uppträdde han icke längre nu. Hvardagarnes ständiga hvarjehanda vidkom honom intet. Jaktandet efter ära och rikedom sysselsatte ej längre hans tankar, ty de voro redan längesedan omtöcknade.

Utanför hastade människor af alla åldrar, och de riste sina hufvuden mot denna hemska, gåtfulla grift, som de kallade hospital. Och därinne i sin boning såg han endast sina olyckliga likar och han kände dem. Såsom han själf voro de lefvande begrafna. De voro fattiga, sönderbråkade genier, varelser, som aldrig lefvat och sjudubbelt straffade förbrytare från gatuvimlet . . .

Men därute armbågade sig människorna fram i hälg och söcken, gäfvu knyttnafslag och fällde hvarandra till marken. Och somliga grefvo själfva sina grafvar.

Ständigt rir de vesperklockorna öfver somnade jordebarn och i yrkbankarna tilltogo snyftningarna, allt under det prä en läste "Fader vår" och en lutad gråhårsman syss de med att skilja mässingsknapparna från kopparmyten i den gamla grå sakristian.

Men Thor såg icke världens ondska och icke människorna. Ty han var dem redan omatligt, långt fjärran. Och hade han sett dem, skulle han icke för ett ögonblick känt någon enda.

Och huru skulle de då kunna känna honom — — .

* * *

Så länge han varit i socknen, hade han gemenligen kallats Orgel-Thor, därför att han alltid hade trampat kyrkorgeln.

Litet konstig var han, men aldrig gjorde han någon för när.

I visst trettio år hade han gått omkring i bygden, spelat positiv och sjungit visor. Och om söndagarna hade han trampat kyrkorgeln och ringt samman. Hvitt mängde sedan länge hans böjda hufvud. Han började närma sig de sjuttio. Själf visste han inte hur gammal han var. Tillfrågades han någon gång i saken, svarade han alltid med en suck.

— Ja, jag håller väl på att gamlas nu, kan jag tro. Och så försökte han genast att vända om samtalet. Han tälde icke att någon frågade . . .

Folk sade att Thor var rik. Men det var osanning. Ty i verkligheten var han fattig som en kyrkrätta, och någon förmögenhet hade han aldrig suttit inne med. Han lefde på sitt positiv och sina visor, orgel-spelningen och ringningen. Det fanns väl ingen kyrkobesökare som hade så noga reda på allt som förhades och höll så strängt på ritualen som Thor. Det gick som af gammal vana.

Inom hela församlingen var den gamle spelmannen afhållen. Hvert han kom, mottogs han med vänlighet och aktning, och ofta hemförde han någon liten gåfva för sig då han besökt något hem inom sin egen by eller i grannsamhället.

Men åren gingo, och gamle Thor började bli svag och krasslig. Han spelade icke längre ute i bygden och sjöng ej sina visor. Sin syssla som ringare hade han slutat med. Men hvarje söndag kom han till gudstjänsten och skötte orgeltrampningen. Det hade blifvit så likt sig att gamle Thor satt vid orgeln. Men han var mycket gammal och svag nu och hans läppar skälfde då han måste tala. Sin syssla skötte han dock med samma diligens som någonsin. Men likväl. Att gamle Thor snart skulle sluta sina dagar, gittade ingen att tänka på, och trampa orgeln i hans ställe, orkade ingen.

* * *

Orgel-Thor var död och på hans graf stod ett litet träkors — det liknade mycket det som stod på gafveltuppen af den gamla kyrkan — och på korset var fäst två kransar. Alla visste att de voro Thors egna och att han själf en gång vunnit dem i sina ärorika ungdomsår . . .

På sitt sista ville han, att de skulle pryda hans graf. — De äro höstkransar, hade han sagt.

Liksom gamle Thor vittnade de om en längesedan svunnen vår af soligt lif och rusig völdoft, men tidens tusende ting hade förtagit bladens skönhet och gifvit dem ålderdomens skärhet; och i stället för kalkarnes rena lavendeldoft lägrade sig grå skrynklor öfver den hvita hyn.

Men från dessa höstkransar sjöng alltid något om vår och lycka, och de som gingo vägen förbi, dröjde alltid och lyssnade och plockade rika fång af den lilla kullens ymniga förgätmigej-blå.

VIII ÅRG. 51^A HÄFTET INNEHÅLLER.:

Gustaf Lagerbring. — Sveriges unga försvar. — Vraket af barken "Carnegie". — Prins Vilhelm hos svenskarne i Amerika. — Kronprinsen å Mo gård. — Skagul hos våra Nordsjöfiskare. — Edvard Griegs bisättning — Göteborgs nya högskolebyggnad. — Barnens dag i Göteborg. — Den förolyckade ballonguppstigningen å Lorensberg. — Det första engelska militära luftskeppet. — Ett världsrekord: Oceanens snabbaste ångare. — Nordiska arbetareförsäkringskongressen i Köpenhamn. — Tyska läkare på besök i Stockholm. — En byst af konsul Göran Hammar. — Veckans porträttgalleri. — "Höstkransar" af Adolf Nordgren.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG. 1907.